

EUSKALTZAINDIA ETA NAFARROA

Andres Iñigo,
Nafarroako ordezkaria

Nafarroaren eta euskararen arteko lekukotza interesgarriak azalduko dizkigute gaurko ageriko ekitaldian. Batetik, ikastolen mugimenduari esker Nafarroako irakaskuntza arautuak gaurdaino izan duen garapena eta mugimendu horrek, Tafallako Garcés de los Fayos ikastolaren eskutik, Tafallerrian izan duen eragina. Horrekin batera, bertzetik, hainbat urtez garatu den helduen alfabetatze eta euskalduntze mugimenduaren lanari esker zein den gaur egun euskararen egoera Tafallerrian.

Euskaltzaindiak ere lotura berezia izan zuen hasiera-hasieratik Nafarroarekin, bertzeak bertze, Nafarroako Diputazioak ere, bertze hiru Foru Diputazioekin batera, 1918. urtean babestu zuelako Euskaltzaindiaren sorrera.

Orduz geroztik hainbat urrats egin dira, eta urteetan zehar egindako ibilbidearen ondorioz lotura hori sendotzen joan da. Hortaz, azken urteotan Euskaltzaindia Nafarroan zertan ari den agerian jartzea da liburuxka honen xedea.

Helburua informazioa ematea den aldetik euskaraz eta gaztelaniaz azaldua dago.

Ikusten ahal den bezala, lau ataletan banatu da informazio hori:

- Lehenengoan azaltzen dira Euskaltzaindiak Nafarroan dituen harreman instituzionalak, hitzarmenen bidez gauzatuak:
 - Nafarroako Gobernuarekin. Erran bezala, Diputazioa Euskaltzaindiaren sorrerako babesleeta bat izan zen eta Nafarroan, legez ere, Euskaltzaindia da euskara gaietarako kontsulta erakunde ofiziala. Bi erakundeen arteko harreman instituzionala urtez urte sinatzen den hitzarmenean gauzatzen da.
 - Iruñeko udalarekin. 1997az geroztik urtez urte berresten den hitzarmenaren bidez.
 - Euskalerrira Irratiarekin 2008an sinatutakoa. Euskaltzaindiaren lana zabaltzea eta euskararen normalizazioa gizarteratzea du helburu nagusi.

- Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin 2009an sinatua, bi erakundeen arteko lankidetzaren areagotzeko asmoz.
- Bigarrenen Euskaltzaindiak Nafarroan duen presentzia egiten dituen biltzar, bilera eta ekitaldien bidez:
 - Euskaltzaindiak egin dituen 16 biltzarretatik 2 Nafarroan izan dira, azkenekoa 2008an Iruñeko Baluarte jauregian 'Pirinioetako hizkuntzak' gaiaren inguruan.
 - Halaber, azkeneko urteetan Nafarroako hainbat herritan egin diren osoko bilkura eta ekitaldien berri ematen da eta, horien artean, 2000az geroztik Ikastolen Elkarteak gonbidatuta, Nafarroa Oinez-en inguruan, gaur hemen Tafallan bezala, urtez urte izan duen presentzia.
- Hirugarrenean azaltzen da nafarren presentzia Euskaltzaindian bertan, Instituzioaren barruan alegia. Izan diren eta gaur egun diren euskaltzain oso, ohorezko eta urgazle guztien zerrenda eskaintzen da, izendapenaren urtea adieraziz.
- Laugarrenean Nafarroarekin lotura zuzena duten Euskaltzaindiaren argitalpenak aipatzen dira. Batetik, Nafarroako Gobernuarekin elkarlanean sortutako Mendaur bilduman orain arte argitara emandakoak eta, bertzetik, Euskaltzaindiak bertze zenbait bildumatan argitara emandako gaiak, hala nola, soziolinguistika, dialektologia, onomastika, gramatika, literatura eta abar, Nafarroarekin zerikusituz zuzena dutenak.

Horiekin batera, Euskaltzaindiaren webgunearen bidez kontsulta daitezkeenak.

Erran bezala, Euskaltzaindia Nafarroan zertan ari den ezagutzera ematea da liburuxka honen xedea eta, aldi berean, lanean segitzeko duen asmoa jakinaraztea, betiere eta ahal den neurrian, euskararen normalizaziorako urrats sendoagoak eta nabariagoak egiteko asmoarekin.

Tafallan, 2011ko irailaren 30ean